

1. Upitna zamjenica/zamenica – Fragepronomen ŠTO?/ŠTA?

BK(M) što?

BMS šta?

Anmerkung: Im Bosnischen sind *što* und *šta* als Fragepronomen Dublette. Im Montenegrinischen ist die Form *šta* empfohlen, die Form *što* allerdings auch verbreitet.

BK(M) Što je to? Što ste sinoć radili? Što je novo? Što ima novo/novoga? Ah, što ćeš.

BMS Šta je to? Šta ste sinoć radili? Šta je novo? Šta ima novo/novoga? Ah, šta ćeš.

2. Neodređena zamjenica/zamenica – Indefinitpronomen ŠTO/ŠTA

BK što

BMS šta

a) što/šta = **nešto** → *egal was, etwas*

BK Reci bilo što.

BMS Reci bilo šta.

b) Kann die Funktion eines Negationspronomen übernehmen:

što/šta = **ništa** → *nichts*

BK Nemamo mi više što pričati. = Nemamo mi više *ništa* pričati.

BMS Nemamo mi više šta pričati/ da pričamo. = Nemamo mi više *ništa* pričati/da pričamo.

3. Odnosna zamjenica/zamenica – Relativpronomen ŠTO ŠTA!

BKMS što

3.1.) Das Relativpronomen *što* bezieht sich auf:

a) davor erwähntes oder ein im Kontext bekanntes Substantiv und ersetzt in *versteinerten što-Form* alle Relativpronomen, unabhängig vom Genus, Kasus und Zahl:

Raduju me svi ljudi što misle da je obrazovanje važno. ljudi što = ljudi koji

→ *alle Leute, die/welche*

b) häufiger – mit Pronomen und mit Bezug auf Pronomen:

To je sve što šta znam. Jesu li to oni što šta smo ih juče(r) sreli? To što šta si rekla nije tačno/točno.

→ *alles, was*

→ *jene/die, die*

→ *das, was*

c) ganzen Satz bzw. ganze Aussage:

Rekla sam joj da dođe u utorak, što joj nije odgovaralo.

→ *..., was*

3.2.) Kombiniert mit einem *Adverb*, einer *Konjunktion* und/oder einer *Präposition* kann Relativpronomen *što* die Funktion unterschiedlichen *Konjunktionen* im Satz erfüllen.

- a) zato što / zbog toga što = jer, pošto → ~~zato~~ jer

Uzmite kišobran zato što je napolju hladno. = ..., jer je napolju hladno
→ ..., weil

- b) kao što = kao, kako

Nikad nije bilo tako l(ij)eпо kao što je bilo danas. = ... kao danas
Kao što smo već čuli, sutra će biti sjednica/sednica parlamenta.
→ wie, so wie

- c) samo što / tek što = čim, tek (*vr(ij)eme!*)

Samo što/tek što smo stigli, počela je kiša.
→ sobald, kaum...

- d) samo što / jedino što = ali, no (*isključivanje – Ausschliessung*)

Te cipele nisu loše, samo što/jedino što ne znam kad ćeš ih nositi.
→ nur, nur aber, allerdings, jedoch...

- e) nego što (*poređenje / K usporedba – Vergleich*)

Koncert je bio bolji nego što sam očekivala.
→ Komparativ + als

- f) što – to (*poređenje / K usporedba*)

Što južnije to tužnije.
→ je... desto...

- g) prije/pre nego što = prije/pre no što (*vremenski redosljed/redosled: ranije – Zeitabfolge: davor*)

Zatvorite prozore prije/pre nego što pođete u grad.
→ bevor

- h) nakon što (*vremenski redosljed/redosled: kasnije – Zeitabfolge: danach*)

Nakon što smo stigli kući, otvorili smo sve prozore.
→ nach, nachdem, als (zeitlich)

- i) pored toga što = sem/osim toga što, izuzev što (*dodavanje - Hinzufügen*)

Pored toga što piše drame, Tena Štivičić je autorica/autorka kolumne „Odbrojavanje“ na portalu Zaposlena.hr.

→ ausser, dass; ausserdem

ŠTO ili ŠTA?		
što BK – šta BMS	što BKMS	šta BKMS
što? – šta?	zašto? (štô? ugs!)	
	što → nešto	šta → ništa svašta, štošta
ni za što – ni za šta		
bilo što – bilo šta makar što – makar šta ma što – ma šta	zato što (zato jer)	jašta ugs
	pošto	rašta ugs
	nego što	
	samo što tek što jedino što	
	pr(ij)e nego/no što nakon što	
	pored toga što izuzev što sem toga što osim toga što	

4. DA – veznik (Konjunktion) ili čestica (Partikel)

4.1. Als **Konjunktion**, bedeutet DA am häufigsten *dass*, *ob* oder *um zu*. Charakteristisch für die Konjunktion DA ist auch, dass sie auf ein Verb hinweist.

a) Indirektni, nepravni govor – Indirekte rede:

Rekli su da će svratiti oko pet.

→ ..., *dass*

b) Kondicional:

1. um zu:

Prijavila sam se na fakultet **da** bih studirala = ..., **da** studiram.

→ *um zu* studieren

2. Nebensatz bei irrealen Konditional – Konstruktion DA + Verb im Präsens/Perfekt im BKMS = Konjunktiv im Dt.

Da smo imali novca, išli bismo na Novi Zeland.

→ *Hätten* wir Geld *gehabt*, ...

Da imamo novca, išli bismo na Novi Zeland.

→ *Hätten* wir Geld (*jetzt*), ...

Da je (*bilo*) moguće, išli bismo na Novi Zeland.

→ *Wäre es möglich (gewesen), ...*

c) DA + biti (*budem-Präsens*) > da budem, da budeš...

Važno mi je da budeš zdrav.

→ *dass*

d) DA + Verb im Präsens im Nebensatz – häufig kaum Unterschied zu ŠTO!

Nije dobro da se ljutiš. – allgemeine Aussage, man braucht *Kontext*

a) ti se (možda) ljutiš zbog nečega;

b) ja ti (možda) samo dajem dobar savjet/savet

→ *dass, zu* – Es ist nicht gut, dass du dich ärgerst / ... dich zu ärgern.

→ *sollen* – Du sollst dich nicht ärgern, weil es nicht gut ist.

vgl. Nije dobro što se ljutiš. – Bezug auf vorausgegangene(n) Handlung, Zustand u.ä.

= Ti se ljutiš, a to nije dobro.

→ *dass, zu, weil; sollen* – Du sollst dich nicht ärgern. (= Du ärgerst dich.)

e) DA = kako, otkako, otkad (zeitlich-adverbial)

Ima deset godina da su napustili domovinu.

→ *seit, seitdem*

f) DA, tako DA + Verb – posljedica/posledica – Folge, Wirkung

Toliko sam se umorila da jedva gledam.

→ *dass*

Umorna sam, tako da ću počiti na spavanje.

→ *sodass*

g) DA i / i DA = iako, premda, mada, čak i ako

Popij vode kad je vruće i da nisi žedan.

→ *obwohl, auch wenn*

h) Da = koji, ko/tko

Šta/Što vr(ij)edi pričati, kad nema nikoga da razumije/razume.

→ *zu*

4.2. DA als **Partikel** - čestica

- i) Upitna konstrukcija - *Fragekonstruktion da li* ← ob.
Kann im Präsens und Perfekt durch *konjugiertes Verb biti + li* ersetzt werden. Im Futur kann die Konstruktion durch das *konjugierte Verb htjeti/hteti + li* ersetzt werden.

(Pitam, ...)

da li su (bili) kod kuće? = jesu li (bili) kod kuće? / da li će biti kod kuće? = hoće li biti kod kuće?

→ Sind sie zuhause (gewesen)? / Werden sie zuhause sein?

→ Ich frage, ob sie...

- j) Modalitetna konstrukcija *da + prezent* (anstelle von *Infinitiv*; im K deutlich seltener als BMS), wird immer mit Modalverb + Infinitiv ins Dt. übersetzt.
Mogu li nešto da vas pitam? = Mogu li vas nešto pitati?
→ Kann ich Sie etwas fragen.

4.3. DA – **Partikel**, weitere Verwendungen

- *Isticanje – Betonung*:
Da vrijednog/vrednog čovjeka/čovjeka! = On je stvarno vrijedan/vredan.
→ Ist er aber fleissig! (oder ähnlich)
- *da + negacija = pitanje – Frage*:
Da nisi (možda) vidio/video Marijanu? = Jesi li / Da li si vidio/video Marijanu?
→ Hast du (nicht) zufällig Marijana gesehen?
- *Negacija – Negieren*:
Da ne bi! = E, nećeš, neće, nećemo, nećete, neće (to uraditi)!
→ Das hättest du (er, sie, ihr, sie/Sie) wohl gerne!